

Novi globalni standard za procenu rizika po ekosisteme

Altaj, Rusija ©IUCN/B.Erg

Stanje planete

Opšte je poznato da su koralni grebeni ugroženi i da tropske kišne šume nestaju... Ali šta zaista znamo kada je reč o činjenicama? Koliko je od ovih ekosistema ostalo? Kako se njihova funkcionalnost menja?

IUCN Crvena lista ekosistema daje nam odgovore na ova i mnoga druga pitanja. IUCN do 2025. godine procenjuje stanje svetskih kopnenih, slatkovodnih, marinskih i podzemnih ekosistema i rizike sa kojima se suočavaju.

Procena stanja ekosistema –
kako bismo na vreme
saznali šta možemo učiniti
za svoju budućnost.

Šta je IUCN Crvena lista ekosistema?

IUCN Crvena lista ekosistema nastaje na osnovu jedinstvenog standarda za procenu stanja svih ekosistema koji je primenljiv kako na nacionalnom tako i na globalnom nivou. Ovaj standard čine kriterijumi za procenu rizika od propadanja ekosistema na osnovu činjenica, a koje uključuju smanjenje geografske rasprostranjenosti ili degradaciju ključnih procesa i komponenti ekosistema.

IUCN Crvena lista ekosistema omogućava bolje korišćenje ograničenih resursa naše planete. Dobro upravljanje životnom sredinom je ključno za očuvanje funkcionalnosti ekosistema, njihove biološke raznovrsnosti, kao i usluga koje pružaju, a od kojih ekonomija i dobrobit društva u potpunosti zavise.

Čemu sve IUCN Crvena lista ekosistema doprinosi, a što je važno za nas?

Zaštita prirode

Pomaže nam da odredimo prioritete za ulaganje u zaštitu ekosistema, njihovo upravljanje i obnovu, da pronađemo bolje načine korišćenja resursa i ukazuje na dobre prakse upravljanja.

Upravljanje prirodnim resursima i planiranje makroekonomije

Opisuju rizike za ekosisteme koje donose različiti načini korišćenja zemljišta i razvojni projekti; pruža uvid u usluge ekosistema kao što su obezbeđivanje čiste vode, produktivnost zemljišta i dostupnost proizvoda iz prirode; ukazuje na finansijske gubitke usled smanjenja usluga ekosistema, kao i potencijalnu ekonomsku dobit kao rezultat poboljšanog upravljanja.

Poboljšanje upravljanja i životnog standarda

Ukazuje na načine upravljanja koji poboljšavaju stanje ekosistema i ekonomsku i društvenu stabilnost.

Izveštavanje o stanju životne sredine na globalnom nivou

Obaveštava vlade i globalnu zajednicu o napretku u postizanju međunarodnih ciljeva zaštite.

Privatni sektor

Procenjuje troškove i moguće koristi koje alternativni pristup budućim razvojnim projektima može imati na životnu sredinu i društvo, daje procene i izveštava o njihovom uticaju na životnu sredinu.

IUCN CRVENA LISTA EKOSISTEMA

- je naučni metod poređenja stanja ekosistema između regija i tokom vremena;
- pruža podatke značajne za zaštitu prirode, korišćenje zemljišta i investicione programe;
- zasniva se na kvantitativnim kriterijumima koji određuju stepen rizika;
- lako je razumljiva donosiocima odluka i javnosti;
- komplementarna je principima zaštite vrsta;
- je transparentna i objektivna;
- primenjiva je na kopnene, marinske, slatkovodne i podzemne ekosisteme;
- metodološki je primenjiva od nacionalnog do globalnog nivoa;
- oslanja se na istorijske i aktuelne podatke kao i na projekcije.

MEDUNARODNA UNIJA
ZA ZAŠTITU PRIRODE

IUCN ECARO
Dr Ivana Ribara 91
11073 Beograd
Srbija

Tel +381 11 2272 411
Fax +381 11 2272 531

ecaro@iucn.org
www.iucn.org/ecaro

Korab-Koritnik, Albanija ©IUCN/T.Pezold

www.iucnredlistofecosystems.org